

Leidingdeel bij Handreiking Actueel *Seksualiteit*

Inleiding

Onze seksualiteit maakt deel uit van ons. De Bijbel is er duidelijk over dat seksualiteit een gave van God is. Een aantal Schriftgedeeltes uit het Oude Testament waaruit blijkt dat seksualiteit een gave is, zijn: Genesis 2:24-25, Prediker 9:9, en vooral Hooglied. Ook in het Nieuwe Testament (tegen de achtergrond van de Griekse filosofie dat het lichamelijke maar een ondergeschikte en zelfs minderwaardige plaats heeft) laat de Bijbel duidelijk een ander geluid horen, zie 1 Timotheüs 4:3 en Efeze 5:31. Tegelijkertijd geeft Gods Woord duidelijke grenzen t.o.v. de 'genieting' van deze gave. Zowel in het Oude als Nieuwe Testament wordt vaak en indringend gewaarschuwd tegen ontucht en onreinheid.

In onze maatschappij neemt seksualiteit een grote plaats in, denk aan de gesprekken op het werk, de tv, reclamefolders. De vraag hoe je als christen met seksualiteit omgaat, lijkt er één die zeker relevant is. Toch wordt dit onderwerp vaak afgedaan met 'geen seks voor het huwelijk' en daar moet de jongere het dan maar mee doen. We praten er onder elkaar ook nauwelijks over.

Waarschijnlijk zie je enigszins tegen de inleiding van deze avond op! Even waarschijnlijk kijken de jongeren er met een vooraf gekleurde blik naar. Als je weet dat jongeren tussen 12 en 16 al allerlei ervaringen hebben op dit gebied, dan zal het je niet verbazen dat boven de 16 jaar niet veel jongeren nog 'blanco' zijn. Ze hebben zich al een beeld gevormd of zijn al aan het experimenteren met 'iets meer dan vriendschap' of zelfs al met seks.

Het geeft eens te meer aan hoe belangrijk het is om over dit onderwerp te spreken binnen Bijbelse kaders.

Bedenk hoe je de stof in de schets aan bod wil laten komen. De kaders bieden genoeg stof tot nadenken en bespreken. Laat vooral horen hoe mooi de seksualiteit binnen de veilige kaders van trouw en verbond past en hoeveel schade het loslaten van Gods geboden berokkent.

Besprek van te voren wat je van elkaar verwacht in spreek- en luisterhouding. Die moet positief zijn, er moet een sfeer van vertrouwen en veiligheid zijn! Er mag best gelachen worden, maar er wordt vooral met respect naar Gods Woord en naar elkaar geluisterd.

Van te voren kun je de inleiding van de schets met elkaar lezen.

Tip

- Geef de schets van tevoren mee, zodat de jongeren zich alvast kunnen voorbereiden op het onderwerp.
- Je zou iemand kunnen vragen om deze avond te verzorgen. Vraag de jeugdwerkadviseur evt. om tips.
- <http://www.dlinde.nl/seks/verschil.htm> (Het grote verschil: Wat meisjes over jongens moeten weten en omgekeerd; Dick Baarsen)

- <http://www.lcj.nl/website/filearchive/3edf8b973e0907e641a60f2e395e5b79.pdf> Hier vind je de samenvatting van de opvoedingsavonden over Jongeren en seksualiteit die het LCJ in het voorjaar van 2008 hield.

Achtergrond

Om helder te zijn, geven we twee definities:

Seksualiteit: Seksuele gevoelens en gedachten en het gedrag rond deze gevoelens en gedachten.

Seks: Seksuele daden.

Hier volgen enkele Bijbelgedeelten die je kunt gebruiken als basis voor de besprekingen. Je kunt ook eventueel een gedeelte gebruiken als opening van de avond.

- De Bijbelgedeelten uit de brochure onder het kopje 'Vreugde'.
- Genesis 24:67: Izak bracht Rebekka in de tent van zijn moeder, nam haar tot vrouw en had haar lief.
- Genesis 29: Jakob werkte zeven jaar voor Laban omdat hij Rachel liefhad. Bedenk hierbij dat een jongen en een meisje in die tijd geen directe omgang (verkering) mochten hebben.
- Genesis 34:1-5: Als jong meisje ging Dina in Sichem uit nieuwsgierigheid op onderzoek uit. Dit had ingrijpende gevolgen.
- 2 Samuël 11: David zondigde met Bathseba. We kennen de gevolgen voor David, maar ook Bathseba was veel kwijt: haar trouwe man en haar huwelijk. Bij David was ze één van de velen en verbleef ze in het vrouwenverblijf.
- Prediker 9:9: Geniet het leven met de vrouw, die gij liefhebt, ev. De Prediker maakt duidelijk dat het geoorloofd is te genieten, maar hij roept daarbij op dat te doen tot eer van God. Bij het goede dat we ontvangen, mogen we onze naaste, die misschien in nood is, niet vergeten.
- Hooglied: Een van de lagen die in het Hooglied van Salomo is te onderscheiden, is de liefde tussen man en vrouw. (De diepere lagen gaan over de liefde tussen de Heere en Israël en de Heere en Zijn kinderen).
- 1 Kor. 6:13 Het lichaam is niet voor de hoererij, maar voor de Heere, en de Heere voor het lichaam. (Hij is de eigenaar, wij hebben geen gebruiksrecht, maar te leen).
Andere zonden kunnen door de strijd, maar deze alleen door de vlucht overwonnen worden. M. Henry geeft in zijn (verkorte) verklaring vijf bewijsgronden over de juiste houding in de verleiding.

Het is duidelijk dat de Bijbel direct vanaf de val spreekt over verdriet en pijn en uitpattingen rondom huwelijk en seksualiteit. De liefde, het huwelijk, wordt nog wel eens een overgebleven bloem uit het paradijs genoemd. Zoals een klein zaadje opgroeit, een plantje wordt en later de prachtigste bloemen gaat dragen, zo zal het kleine zaadje van de liefde, wanneer het beschermd, gevoed en gekoesterd wordt, uitgroeien tot een prachtige bloem. Wanneer het niet verzorgd, maar alleen gelaten wordt in weer en wind, zal het misschien wel staande blijven, een plant worden, maar nooit zo vreugdevol en mooi worden.

Seks voor het huwelijk?

Ten eerste: Seks(ualiteit) is een gave van God; het is door God bedacht (Genesis 1:27-28a; 2:22-25). En alles wat God bedacht heeft is goed: 'En God zag alles wat Hij gemaakt had, en ziet, het was zeer goed.' We mogen er God voor danken en we mogen er van genieten. Aan de andere kant, door de gebrokenheid in deze wereld gaan we niet automatisch met wat God gemaakt heeft om zoals God dat heeft bedoeld.

Trouwen is een verbond sluiten. Het lichamelijk één worden, hoort binnen het huwelijk. Een aantal teksten die ons laten zien hoe de Bijbel spreekt over seksualiteit / het hebben van gemeenschap:

- De Bijbel is er duidelijk over dat het trouwen vooraf gaat aan de seksuele gemeenschap.
Genesis 24:67: En Izak bracht haar (Rebekka) in de tent van zijn moeder Sara; en hij nam Rebekka, en zij werd hem ter vrouw, en hij had haar lief. (*'Izak trouwde met Rebekka en had gemeenschap met haar en had haar lief.'*)
Ruth 4:13: Alzo nam Boaz Ruth, en zij werd hem ter vrouwe, en hij ging tot haar in; en de Heere gaf haar, dat zij zwanger werd en een zoon baarde. (*'Zo trouwde Boaz met Ruth. Nadat zij gemeenschap hadden gehad, raakte zij in verwachting en de Heere schonk hun een zoon.'*)
- Hebréeën 13:4: Het huwelijk is eerlijk onder allen, en het bed onbevlekt; maar hoereerders en overspelers zal God oordelen. (*'Het huwelijk zij in ere bij allen en het bed onbezoedeld, want hoereerders en echtbrekers zal God oordelen.'*)
- 1 Korinthe 7:2: Maar om der hoerereien wil zal een iegelijk man zijn eigen vrouw hebben, en een iegelijk vrouw zal haar eigen man hebben. (*'Maar om ontucht te voorkomen, is het beter dat een mens trouwt; elke man moet zijn eigen vrouw hebben en elke vrouw haar eigen man.'*)
- 1 Korinthe 7:9: Maar indien zij zich niet kunnen onthouden, dat zij trouwen; want het is beter te trouwen dan te branden. (*'Maar als zij zich niet kunnen beheersen, kunnen zij beter trouwen. Het is beter om te trouwen dan door verlangen verteerd te worden.'*)
- Deuteronomium 22:13 e.v.: Hier wordt gezegd dat zowel de man als de vrouw rond het onderwerp maagdelijkheid gestraft moeten worden als...
 - ... de man onterecht zegt dat zijn vrouw geen maagd meer is.
 - ... blijkt dat de vrouw geen maagd meer is op het moment dat ze trouwt.Maagdelijkheid bij het sluiten van een huwelijk is in Gods ogen een zaak van eer.
- Efeze 5:21-33: Hier wordt het huwelijk tussen man en vrouw vergeleken met Christus en Zijn gemeente.
- 2 Korinthe 11:2: Want ik heb ulieden toebereid, om u als een reine maagd aan een man voor te stellen, namelijk aan Christus. (*'Ik heb u aan één man uitgehuwelijkt, aan Christus, en ik wil u als een kuisse bruid aan hem geven.'*)

In Genesis 2:24 en Mattheüs 19:5 wordt duidelijk aangegeven dat de seksuele gemeenschap binnen het huwelijk plaatsvindt: Daarom zal de man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en zij zullen tot één vlees zijn.

- Verlaten: publiek, juridisch, emotioneel
- Aanhangen: zich verenigen met zijn vrouw
- Eén vlees zijn: een nieuwe eenheid (lichamelijk, emotioneel, geestelijk)

De gemeenschap hoort thuis binnen de veilige kaders van het huwelijk; in die bedding heeft God de eenheid tussen man en vrouw bedoeld. Hoeveel je ook van elkaar houdt, het hebben van gemeenschap buiten het huwelijk is onheilig.

Over omgaan met je seksualiteit binnen en buiten relaties

Tussen jongens en meisjes, mannen en vrouwen, is een groot verschil als het gaat om seksualiteit, niet alleen lichamelijk, maar ook emotioneel. Volgens Dick Baarsen (*Het grote verschil*; <http://www.dlinde.nl/seks/verschil.htm>) zijn er drie verschillen tussen jongens en meisjes te noemen:

- Een jongen krijgt in de puberteit vanzelf te maken met seksuele gevoelens, terwijl dat bij meisjes niet het geval is.
- Jongens reageren, zowel lichamelijk als emotioneel, enorm op wat zij zien aan vrouwelijk schoon – meisjes vinden dat over het algemeen maar moeilijk te begrijpen. Bij hen worden seksuele emoties wakker bij lijfelijk contact (aanhalen, strelen, kussen, etc.).
- Bij een jongen kan seksualiteit een eigen leven leiden, hij kan dat makkelijk loskoppelen van de andere dingen die hem interesseren. Bij een meisje is alles meer een eenheid. Ze reageert totaal, geest, ziel en lichaam. Door het eerste lijfelijk contact met een jongen komt ze seksueel tot ontwaken en verlangt ze naar een relatie waarin ze zich helemaal kwijt kan.

Voor jongens bestaat het leven uit losse stukjes, voor school, vrienden, hobby's, familie, geld, etc. Al die stukjes, die zijn persoon vormen, kunnen heel goed gescheiden van elkaar functioneren. Als die punten (net als van een taart) raken een klein beetje zijn hart.

Een meisje kent ook al die verschillende stukjes in haar leven. Maar ze beleeft die verbonden met elkaar. Haar cirkel loopt van buiten naar binnen, net als bij een schietschijf. Hoe intiemer, hoe dichter bij haar hart. Seksualiteit ligt voor haar in de binnenste ring. (Uit: Niet los verkrijgbaar, Sarina Brons). Een zoen kan voor een meisje dus veel betekenen, terwijl het voor een jongen 'gewoon' een zoen was.

Je kunt meisjes adviseren uit de buurt van jongens te blijven die er meer op uit lijken te zijn voor de losse contacten te gaan.

Jongens zijn erg gevoelig voor wat ze zien; een laag décolleté, een kort rokje zijn opwindend. Het betekent voor beiden een verantwoordelijkheid: jongens moeten zich bewust worden dat ze door hun gedrag bij meisjes bepaalde verwachtingen wekken. Meisjes moeten zich realiseren dat ze door hun manier van kleden, door hun gedrag bij jongens seksuele gevoelens wakker maken.

Beiden moeten zich bewust zijn dat alles wat ze zien en horen steeds opnieuw terug kan komen in hun gedachten. Ze moeten zich er tegen wapenen. Daarom is het gedachteleven het terrein

waarop keuzes moeten worden gemaakt. Wanneer je als jongen – en dat geldt, hoewel in mindere mate, ook voor meisjes – bewust naar seksueel geladen zaken kijkt, gaat het je gedachten en je herinnering beheersen.

Probeer de jongeren duidelijk te maken dat het belangrijk is om bewust te zijn van het gemak waarmee onreine gedachten en daden een plaats krijgen. Dat geldt op alle terreinen:

Waar kijken ze naar, ook bijvoorbeeld 's avonds laat nog? Welk boek of tijdschrift lezen ze? Welke sites bezoeken ze?

Geef ze het advies om actief iets te gaan doen, denk aan (goed) gezelschap zoeken of gaan hardlopen, sporten, als ze onreine verlangens op voelen komen.

- Mattheüs 1:25: en bekende haar niet totdat zij deze haar eerstgeboren Zoon gebaard had, ... en Lukas 1:34: En Maria zei tot de engel: Hoe zal dat wezen, dewijl ik geen man beken? *(Jezus werd geboren uit een maagd, naar de Schriften. Maria en Jozef hadden een reine verhouding tot elkaar.)*
- Efeze 4:23: En dat gij zoudt vernieuwd worden in de geest uws gemoeds, ... *(‘Door Jezus wordt duidelijk (...) dat uw geest en uw denken voortdurend vernieuwd moeten worden.’)*
- 2 Korinthe 10:5: ...en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus. *(‘We maken iedere gedachte krijgsgevangene om haar aan Christus te onderwerpen.’)*
- Filippensen 4:8: Voorts, broeders, al wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat liefelijk is, al wat wel luidt, zo er enige deugd is en zo er enige lof is, bedenkt dezelve; *(‘Tenslotte, broeders, denk/ schenk aandacht aan alles wat waar is, alles wat edel is, alles wat rechtvaardig is, alles wat zuiver is, alles wat lieflijk is, alles wat eervol is, kortom, aan alles wat deugzaam is en lof verdient.’)*

Stelletjes zitten vaak met de vraag: ‘Hoe ver kun je, wil je en mag je gaan?’ Het is belangrijk elkaar echt te leren kennen: hoe pas je bij elkaar, hoe sta je tegenover je eigen opvoeding en zie je de opvoeding van de kinderen als je die mag krijgen, hoe sta je in de maatschappij? De belangrijkste vraag is wel hoe je samen nu al, straks in je huwelijk, de Heere wilt dienen.

In haar boekje ‘Niet los verkrijgbaar’ vergelijkt Sarina Brons verkering met een huis in aanbouw. Verkering is gebouwd op vier pijlers die gelijkmatig moeten groeien. Op vier terreinen leer je elkaar kennen:

- Lichamelijk – Je voelt je tot elkaar aangetrokken; contact en aanraken worden intiemmer, het seksuele verlangen groeit.
- Emotioneel – mannen en vrouwen verschillen behoorlijk van elkaar als het gaat om gevoelens en leefwereld. Je moet leren elkaar aan te vullen en de ander te waarderen.
- Geestelijk – Door samen over geestelijke zaken te spreken, de Bijbel te lezen, te bidden, leer je elkaar kennen als het gaat om het geloof.
- Sociaal – Tijdens je verkering maak je de band met anderen niet los. Je onderhoudt die samen. Ook daarin leer je elkaar kennen.

Zo groei je steeds verder naar elkaar toe, ook lichamelijk. Het is belangrijk ook over dat aspect van je relatie te spreken. Laat het niet afhangen van de opwinding van een moment hoe ver je gaat. Als je van te voren afgesproken hebt, dat je elkaar niet ontkleedt, dat je elkaar niet onder de kleding betast, kun je elkaar daar op aanspreken en steun geven. Spreek er over bij de open Bijbel met de vraag: 'Wat wilt U dat ik doen zal?'

Kleding en seksualiteit

Kleding doet wat met je. Welke reactie lokt je kleding uit? Je kleding heeft invloed op hoe men over je denkt. Kleding is dus een communicatiemiddel.

Het gedrag kan ook opwinding uitlokken. Een bepaalde glimlach of knipoog kan gevoelens opwekken die niet zuiver zijn. Er kan onbegrip ontstaan: een meisje bedoelt iets gewoon aardig, terwijl de jongen het als bijzondere aandacht opvat en er zo op reageert.

Verwerking¹

De verwerkingsopdrachten zijn als volgt ingedeeld:

- De eerste twee zijn te gebruiken als een startopdracht. Het doel hiervan is om de jongeren te richten op het onderwerp.
- De derde is een stille-wanddiscussie, waarbij je enkele grote vellen papier aan de wand hangt en de jongeren vraagt om zonder spreken een reactie op te schrijven.
- Voor de opdrachten 4-6 is de Bijbel nodig.
- De laatste opdracht is om met elkaar te bespreken.

1. *Stellingen*

www.lci.nl/verwerkingplus16

www.hhjo.nl/verwerkingplus16

Je kunt de volgende stellingen gebruiken:

- Een meisje dat zich uitdagend kleedt, wil gepakt worden
- Zoenen na een eerste avondje uit is normaal
- Een meisje dat veel flirt, is een allemansvriendje
- Jongens zijn alleen uit op het uiterlijk
- (Tong)zoenen hoort alleen thuis binnen een vaste verkering
- Als je toch van plan bent te trouwen, hoef je niet te wachten met seksuele gemeenschap
- Het zien van schaars geklede mensen prikkelt
- Geborgenheid is belangrijker dan seksuele omgang
- Goede seks, goed huwelijk
- Moeten trouwen is ouderwets, je kunt net zo goed voorbehoedsmiddelen gebruiken

2. Verschillen

Bespreek de verschillen tussen jongens en meisjes. Denk aan aanraken, blikken, opmerkingen. Was je op de hoogte van deze verschillen? Herken je het? Wat kun je met deze informatie?

3. Stille-wand-discussie over één of enkele van de volgende stellingen:

- Tongzoenen zonder dat je verkering hebt met die ander is geen probleem
- De Bijbel is er glashelder over dat geslachtsgemeenschap alleen binnen het huwelijk hoort
- Seks is een teken van liefde
- Wie flirt, gaat een stap te ver, ook al heb je zelf geen relatie
- Seksualiteit is een spannend en moeilijk terrein
- Waar ik het meeste moeite mee heb in onze maatschappij als het gaat over seksualiteit is:
...

4. Zoekopdracht

Zoek in de Bijbel op:

- 1 Korinthe 7:2
- 1 Korinthe 7:9
- Deuteronomium 22 vanaf vers 13
- Hebrreeën 13:14

Geef in eigen woorden de betekenis van de gelezen gedeelten weer en trek een conclusie.

5. Lees het gedeelte over Jozef die de verleiding weerstond (Genesis 39) en Ruth en Boaz (Ruth 4). Probeer je in te leven in hun situatie en bespreek met elkaar hoe ze zich gevoeld zouden kunnen hebben.

6. Spreuken

Met name in Spreuken wordt veel gezegd over de gevaren van seksualiteit.

- Lees Spreuken 7:7-13 en 18-23. Vertaal dit eens naar onze tijd: aan welke concrete dingen moet je dan denken?
- Welke Bijbelgedeelten ken je waaruit blijkt dat seksualiteit iets moois is, een geschenk van God? Wanneer kun je dat ook zo beleven?

7. Om over na te denken

Wat was er nieuw voor je in de genoemde verschillen tussen seksuele beleving en gevoelens bij jongens en meisjes?

- Jouw gedrag heeft effect op de ander. Wat was voor jou een eyeopener?
- Jongens: Wat wil je anders doen in je omgang met of houding ten opzichte van meisjes nu je dit weet?
- Meisjes: Op welke manier denk je dat je met jouw gedrag / houding kunt laten zien dat jouw eigenwaarde niet in je seksuele aantrekkingskracht ligt?

8. Bespreken

Wat seksualiteit is en hoe het bedoeld is, heb ik vooral geleerd...

- van vrienden
- van mijn ouders
- uit de media
- uit boeken
- uit tijdschriften
- anders, nl...